

24

Ik moest steeds verder reizen om dezelfde paden niet te hoeven bewandelen en begon me aan de terugreis te storen, die steeds eerder plaats moest vinden wilde ik nog thuis kunnen komen. Ik zocht een buitensportwinkel op en kocht een slaapzak en een tent, hun lichtste model, eenpersoons en laag. Erin rechtop zitten ging nauwelijks, omdat de tent een vorm had die ergens aan een doodskist of sarcofaag deed denken: breder en hoger bij het hoofd en de schouders, en vandaar aflopend en smaller richting de voeten. Steeds vaker luisterde ik naar het tikken van vallende druppels op het tentdoek, steeds vaker kwam ik natgeregend thuis en hing ik mijn tent te drogen aan de boom voor het appartement. De herfst, die tot dan toe mild was geweest, werd nat en kil, verraadde dat de winter niet meer ver weg kon zijn. Toch bleef ik gaan. Zolang ik ging kon ik geloven dat als dit kon, andere dingen ook mogelijk zouden zijn.

Mijn nieuwe aanpak bood vrijheid, maar maakte me ook trager. Ik liep tot de schemer of zelfs langer, tot ik de grond onder mijn voeten niet goed meer onderscheiden kon en kuilen of onregelmatigheden me verrasten. Dan zette ik de tent op, lepelde half liggend in mijn slaapzak een blik witte bonen in tomatensaus leeg. Ik sliep onvast

en werd wakker met het opkomen van de zon, pakte mijn tent in en inspecteerde mijn verblijfplek van die nacht nauwkeurig om zeker te weten dat ik geen sporen naliet. Het platgedrukte gras duwde ik zover het ging weer omhoog met mijn hand.

Op de ochtend van wat voorlopig mijn laatste kampeervandeling zou zijn, gezien de steeds lagere temperaturen, kleurde de lucht boven het wandelpad bijna zwart. De kale boomtakken zwiepten onuitnodigend, vogels vielen op in hun afwezigheid en ik stelde me hen voor in holletjes met kleine gordijntjes waar ze de storm uit konden zitten. Ik bleef staan naast een hoopje midden op het pad, boog voorover. Een vink, het lijfje helemaal intact, de pootjes stijf rechtop. Inktachtige wolken pakten samen en vulden de lucht met zwaarte. Het landschap was niet langer geruststellend, maar onheilspellend in zijn nonchalance. Ik bevond me in de wereld van Van Gogh, met golvende kleuren verzadigd van pijn. Ik trok mijn schouders bewust recht en bleef lopen, mijn ogen strak op de grond gericht om het voorgevoel over wat komen ging te bezweren.

Nog voor de schemer zette ik de tent op, de strakgespannen lijnen vibreerden onder mijn vingers. Ik rilde en legde een handpalm op mijn voorhoofd, hopen op een allesverzengende koorts, een ziekte die zich door een zwetend lichaam liet uitdrijven, maar mijn hoofd voelde even koel aan als mijn hand. In de tent keerde ik mijn rugzak om, vond tussen zakdoekjes, blikken bonen en andere spullen het blauwe doosje. Mijn vingers betastten de bodem, de zijkanten, maar waar ik verwachtte glad folie te vinden was leegte. Ik smiet het doosje neer, graaide tussen mijn andere, waardeloze bezittingen, vond mijn portemonnee. Opende alle vakjes, ritsjes, gleuven. Ik greep

de lege rugzak, bevoelde de bodem, de voorvakjes, zijvakjes, vond zand en pennen, snoeppapiertjes en een eenzame schelp.

Tevergeefs probeerde ik de krampachtige frons op mijn voorhoofd te ontspannen. Een moment lang zag ik mezelf de rommel in mijn tas gooien, de slaapzak oprollen, de tent inpakken. Ik wandelde terug, helemaal terug naar het beginpunt, net als ik aankwam zou er een trein klaarstaan, het zou een helse rit zijn maar aan het eind wachtte een gevuld blauw doosje zoals altijd geduldig naast mijn bed. Het was een luchtkasteel. Het donker kwam snel dichterbij, en zelfs als ik mijn weg door het duister zou kunnen vinden zou de eerste trein pas weer morgenvroeg komen.

Wind floot treiterend om de kleine tent en met elke seconde vloeide er meer kleur uit de wereld weg, alsof er een stop was losgetrokken. De eerdere vertwijfeling maakte plaats voor een zeldzaam soort berusting. Er was niets wat ik kon doen, niets wat ik moest doen, behalve ademend deze tussentijd uitzitten. Ik ging liggen en wachtte tot het donker me omvatte. Het was lang geleden dat ik Antaura zonder een pil uit het blauwe doosje in de ogen had gekeken en ik was vergeten hoe genadeloos ze in het wild was, ongebreideld. Mijn lichaam zette zich schrap.

In gedachten volgde ik de neuronen die nu zouden vuren, hardnekkige patronen door terugkerende pijn die me gevoeliger maakten voor nieuwe pijn, voor angst voor pijn, voor pijn zonder schade, voor pijn zonder het evolutionaire voordeel van die respons. Was de pijn die ik in afwezigheid van Antaura ervaarde in feite een vorm van fantoompijn, een herinnerde pijn die de kracht had eerder ervaren pijn daadwerkelijk op te roepen? Soms wenste ik de aanwezigheid van een homunculus onder mijn her-

senpan, venijnig trekkend aan snoeren en draden, een onzichtbare schuldige. Ik was een gevangene van het geheugen, ging gebukt onder herinnerde pijn, pijn die gisteren en morgen bestond maar mijn heden gijzelde. Ik was het verslagen proefdier dat niet meer probeerde uit de kleine kooi te ontsnappen, al stond het metaal niet langer onder stroom; ik had geleerd de stroom te verwachten en zou niet vluchten al hing mijn leven ervan af. Aangeleerde hulpeloosheid als diagnose.

Er was geen sprake van een plotseling toeslaan. Eerder was er een sluipen, een dier op jacht, haar buik laag bij de grond, één voorpoot geheven in paraatheid. In een tergende opbouw, het opkomen van een moorddadige pijn die elke keer dat je gelooft dat haar hoogtepunt bereikt is een nieuw hoogtepunt vindt. De ervaring is caleidoscopisch, versplinterd glas in een veelhoekige buis die tegen mijn linkeroog is gedrukt en die me dwingt te zien wat het donker doorklieft. Elke beweging veroorzaakt een vuurwerk dat oneindig gespiegeld wordt, elke draaiing brengt een nieuw figuur, asymmetrisch in haar oorsprong maar symmetrisch in het tegenlicht.

In de geslotenheid van mijn slaap, waar ik mij bedrieglijk veilig waan, aan de randen van mijn bewustzijn, een rafelig, kartelig kantelen, een schaduwachtig naderen, een golvend en verend kolken. Een opstijgend zinken, een krimpende diepte, een verbeterd wringen, een vlamachtig waken. Harteloos licht sloot me in. Ver boven me kondigde een merel de dag aan en mijn ruggengraat kromde van walging. De zon brandde op het synthetische tentdoek en ik kneep mijn ogen dicht, schoof dieper de slaapzak in. Er was hier geen ruimte om te draaien, te spreiden, te schommelen. Alleen mijn voeten wreven langs elkaar,

vonden troost in eindeloze herhaling. Soms vreesde ik uit te drogen en nam grote, morsende slokken uit de bidon. Mijn gewaarwording kwam en ging als zonlicht door een dicht bladerdek. Ik lag en wachtte.

Onaangekondigd begon het licht weer weg te ebben, een wolk voor de zon, dacht ik, en ik verzette me alvast tegen haar terugkomst, die uitbleef. Ik omarmde het donker als een oude vriend, opende alle ritsen in het tentdoek om me happend naar lucht te wenden in zijn omhelzing, wilde wakker blijven in zijn aanwezigheid zodat ik de lichte uren minder bewust hoefde mee te maken. Maar het is zinloos je te verzetten tegen de obscure verleiding van het donker, en ik liet me meentrekken naar een duizelige bewusteloosheid.

Er kwam een nieuwe zon, een nieuw tijdloos wachten. De bidon was leeg, ik likte mijn lippen, krabde het zout van mijn wangen. Van heel ver weg bereikte me het idee dat er iets was wat ik niet mocht vergeten, maar ik kon de gedachte niet vangen. Pas bij het dalen van deze zon kwam ik steunend op een elleboog overeind, draaide mijn nek voorzichtig. Het oplichtende scherm van mijn telefoon kwetste mijn retina, maar ik kon mezelf nu dwingen ernaar te kijken zonder me meteen af te moeten wenden. Ik registreerde eerst de tijd, daarna de datum. Twee dagen waren voorbijgeleden sinds mijn vertrek.